

J

MUŠKI KRUG

Ovi muškarci sastaju se svaki tjedan kako bi pričali o osjećajima: 'Evo zašto smo pokrenuli našu grupu...'

U Kući za ljudska prava na zagrebačkoj Selskoj cesti prostor je dobio Muški krug

Piše: Višnja Gotal

Objavljeno: 19.rujan 2021. 19:11

Njih šestorica sjede ukrug i ogoljuju svoje duše. Jedni drugima pričaju kako se osjećaju, od bijesa zbog bahatog mangupa u prometu pri dolasku na sastanak do frustracije zbog odnosa sa starim roditeljima, odnosa sa ženama. Francuza **Thierryja** (61) zabrinjava opsjednutost novcem svog osmogodišnjaka. Iz džepa vadi debelu ogrlicu od "zlata" koju je junior nosio jutros. Uzor su mu nogometari, oni koji zarađuju bogatstvo.

"Muški babinjak", odgovaram na pitanje kako mi se čini. Ali njima usporedba nije uvredljiva, sviđa im se izraz. Nasmijava ih. I zato su ovi muškarci drukčiji od drugih. Ne srame se imati osjećaje. Štoviše, međusobno se na to i potiču. I osjećam se važno biti prva žena koju su pozvali u svoj Muški krug.

Nino inzistira da ne mogu napisati da sam bila prva žena u Muškom krugu, jer to "nije točno".

- Onda to više nije muški krug, razumijete? - uporan je. Takvo inzistiranje pokazuje koliko je Muški krug važan njegovim sudionicima. Nije to za njih tek nešto da prekrate vrijeme, da se malo maknu od doma. Već deset je godina važan aspekt njihovih života. Jedini u kojem si muškarci, kažu, mogu dopustiti biti kakvi jesu.

Mankind, grupa muškaraca koji senalaze i pričaju o osjećajima

Marko Miscevic/Cropix

Već devet je godina drukčije.

Ovo su muškarci koji plaču. Koji otvoreno govore o svojim emocijama. **James** misli da bi bilo bolje da je novinar muškarac, jer bolje bi shvatio veličinu i težinu svega.

Vrijeme radnje je srijeda navečer, mjesto radnje Kuća za ljudska prava na zagrebačkoj Selskoj cesti. Duc tu volontira u nekom programu pa su dobili prostor. Mračno dvorište na Trešnjevcu, zgrada iz vremena socijalističke izgradnje, praktična i bez duše, različite stolice i klupe privremeno odložene u kut. Ambijent kao da se događa nešto konspirativno. Tek u hodniku šank sa zanimljivim mozaikom od limenih pločica. Ali ta je bezlična scena, kako mi kažu, poprište ogoljivanja muške duše. Stratišta za "muškarce koji ne plaču", raj za hrabre muškarce, koji kad im se plače - plaču.

Zagrebački Muški krug slijedi principe američkog ManKind Projecta, neprofitne organizacije sa 24 podružnice u Americi i 11 u inozemstvu. Usredotočuje se na emocionalnu dobrobit muškaraca, oslanjajući se na elemente poput teorija psihe **Carla Junga**, nenasilnu komunikaciju, rad u dahu, indijanske običaje i dobro staromodno muško povezivanje. Ono kojemu žene, piće ili tučnjava ne služe za pokazivanje muškosti.

Cilj je, rekli su iz MKP-a o sebi za New York Times, razbiti patrijarhalne i hijerarhijske ideje o muškosti. Sa Sokratovim počelom "upoznati sebe". Jednostavno? Olako će većina odgovoriti potvrđno. Tko proba, zna odgovor. To je, kažu u MKP-u, proces njegovanja svijesti o vlastitim emocijama. "CrosFit za emocije", nazvao je projekt **Lucas Krump**, osnivač Everymana, tvrtke koja okuplja muškarce kako bi razgovarali o svojim osjećajima. ManKind Project ima više članova nego ikad u 33 godine rada. Godišnje se broj povećava za osam posto. #MeToo pokret zlostavljenih žena jedan je od okidača. "Ne želim da se tako u svijetu gleda na muškarce", rekao je za New York Times poznati američki stručnjak u marketingu i komunikacijama Boysen Hodgson.

Malo je vjerojatno da će muškarci modernog svijeta potražiti individualnu terapiju da srede svoje emocije. A očekivanja od njih su velika. Zato su MKP i njegova hrvatska inačica, Muški krug, kako mi kažu, spas. Za one hrabre koji će se okušati.

Uskoro im krug postaje sanatorij za dušu.

James, koji je na proputovanju kroz Hrvatsku prije devet godina upoznao djevojku koja mu se svidjela, oženio se i ostao i sad je vlasnik nekoliko imanja na Bilogori spremnih za obnovu, u srijedu navečer bio je sukobljen sa sobom i svojim emocijama.

- Krenuo sam sretan kao i uvijek na grupu, na autocesti se pojavio obijestan vozač u BMW-u, mijenjao trake, psovao, bio nervozan oko mijenjanja traka. Na kraju je stao, stao sam i ja, tražio je da izađem iz automobila, i to ponavljao. Bio je spreman za sukob. Nisam izašao, pravio sam se da fotografiram registraciju i zovem policiju. Bio sam miran. I zbog toga jako ponosan na sebe. Jer, to nisam ja prije ove grupe. Sigurno bih postupio drugčije... Grupa me naučila brinuti o svojoj dobrobiti - priča James.

Mankind, grupa muškaraca koji senalaze i pričaju o osjećajima

Marko Miscevic/Cropix

U Krugu se govori engleski jer, uz Jamesa, tu je i Francuz Thierry. Hrvatski Muški krug ograničen je na sastanke srijedom. Oni neće reći "samo", jer zahvalni su i na tom vremenu. Zaista je čudno sjediti s grupom muškaraca koji o sebi govore sasvim iskreno. "Osjećam....", riječ je koja se najčešće ponavlja. Teško se inače to čuje od "jačeg spola". Osnovni je bonton šutjeti kad drugi govori, ali jedno je teorija, praksa nešto sasvim drugo. Ljudi često jedni drugima upadaju u riječ.

- Ovo je jedino mjesto gdje mogu govoriti o sebi a da me ne prekidaju. Katarzično - kaže Nino.

Žele li iskoristiti u svom obraćanju tuđe iskustvo ili se nadovezati na nečiju isповijest, prvo za dopuštenje pitaju tu osobu. Nema upadanja u tuđi prostor bez pitanja, nema ni davanja savjeta, osim ako se savjet ne traži. - Pitamo ga želi li podršku. Ako želi, kakvu - kaže **Duc**.

Duc godinama živi s partnericom psihologinjom i njihovo dvoje djece. Dulje od deset, koliko Muški krug postoji. Ona ga potiče da dolazi.

- Kaže da sam drukčiji, bolji partner i otac. Ponosna je na mene što sam tu gdje jesam. Teško je u muškom svijetu biti ono što jesi. Čuti ostale muškarce kako otvoreno govore o emocijama potiče me da budem još otvoreniji. Puno sam naučio ovdje o komunikaciji, nenasilnom rješavanju problema. Najdublja misao o tome koju sam dotad čuo je 'muškarci ne plaču' - govori Duc, koji cijelo vrijeme trese nogama. Nervoza? "Uvijek, ali danas puno jače jer ste vi ovdje", nema muljanja.

Zagrebački Muški krug nema jednoga vođu. Nitko nije glavni, svaki sastanak vodi netko drugi. Prvo se "prijavljuju" uz emociju koju su donijeli u krug i govore što joj je uzrok. "I am in", završavaju prijavu. Duc nam govori dva osnovna pravila.

Prvo je da nema agresije prema drugima ni sebi, drugo je povjerljivost. Priče se ne iznose iz ove sobe. Odnosno, može se govoriti o njima, ali ne i o ljudima koji ih iznose. Prekrši li netko pravila, više nije dobrodošao. Za ovu su ih priliku, zbog novinarske priče malo olabavili i dopustili nam da pišemo o grupi.

Na ovaj su razgovor pristali samo zato što žele pomoći drugim muškarcima. Da znaju da krug postoji i, osjete li potrebu pred drugima govoriti o svojim emocijama, dobrodošli su.

Dečki se privatno ne druže. Popiju pivo poslije grupe, kako kad i kako tko. Nisu oni najbolji prijatelji, sudrugovi su u muškoj katarzi. Slažu se da ih je grupa sačuvala od beznađa i očaja. I od problema. Što je James već i rekao. Thierry samo tu može govoriti o sinu "kojega voli bezuvjetno", ali muči ga "taj komad zlatnog metala", vrijednosti koje taj lanac predstavlja.

- Već nekoliko mjeseci mi se čini da moj dječak odlazi u smjeru materijalnoga. Previše govori o novcu, slavnim i bogatim nogometnima. Nosi ovu gangstersku ogrlicu, i to mi se ne sviđa. To je prvi put da me nešto muči u vezi s njim i njegovim ponašanjem. Malo se sramim što nakon desetljeća u Hrvatskoj ne znam jezik pa ne mogu s ljudima komunicirati onako kako bih želio - muči Thierryja.

Nino se boji da ne prenesemo krivu poruku o ideji Muškog kruga.

- Ponekad sam sebe čujem kako govorim o nečemu za što nisam siguran je li istina o meni. I onda se preispitujem kako mi je čuti nešto takvo o sebi. Često slušam razne glasine o sebi. Ljudi mi dolaze i vele: 'Nino, znaš li što sam jučer čuo o tebi?' Ovo je nakon glasina i korak više, staviti me u novine, skeptičan je Nino oko priče za novine.

Muškarci u krugu za grupu su doznali ili putem Facebooka ili im je neki od članova spomenuo. Robert je video na FB-u i zaintrigirala ga je ideja glasno govoriti o emocijama.

- Priznajem, bio sam skeptičan, ali, ubrzo sam uvidio, bez razloga. Pomaže mi stvari staviti na svoje mjesto. Osjećam da imam podršku i da, dođem li u bilo kakvu dilemu, mogu pitati bez nelagode - govori.

Većina ih ima slične motive, ali svode se na isto, moći javno progovoriti o onome što ih muči. O vlastitim emocijama. Thierry kaže da je najveći benefit od dolaska to što se promijenio, napreduje i već sad je bolja verzija sebe. Bolji je otac, muž, sin, brat...

- Ponosan sam na ovaj krug, zaista jesam. Thierry je u Muškom krugu od samih početaka, 2012. godine, isto kao i Nino. Sa suprugom je prošao i miješane krugove, u kojima je dopušteno prekidanje onoga koji govori. Zato mu je ovaj, Muški krug, draži.

- Zaista sam tražio mogućnost da govorim bez prekidanja i da me netko sasluša. Što ne znači da me mora i razumjeti. Cijenim ljudi koji su ovdje i daju mi podršku. Saslušaju moje drame, okidače, strahove... I sviđa mi se preuzimanje odgovornosti za svoje odluke, ma kakve bile. A to ovdje učimo - zaključuje Nino.

Robert je mišićavi lik, onaj kojega biste, kad ga vidite, najmanje očekivali. Korpulentan, visok i izbjrijane glave, s čudnom tetovažom, ali u grupi je još samo jedan od muškaraca koji se žele suočiti sa svojim emocijama.

Nekoliko dana prije obrijao je kosu i dugu bradu. - Djevojka mi je na moru, doma su mi pas i cura koja živi s nama. Pas laje na nepoznate, pa sad na mene laje kao lud jer sam i ja sad po izgledu stranac. Doma je malo hektično. Pokupio sam formulare za samozapošljavanje kako bih otvorio poduzeće - rekao je Robert.

Svi u krugu su visokoobrazovani. Mariju (34) nedostaje još diploma i misli da će je imati za godinu dana.

Dečkima je važno reći da ovo nije grupna psihoterapija. Da je žele, kažu, otišli bi na nju. Međusobno si moraju vjerovati, bez trzavica. I Jamesu je drago biti dio grupe.

- Nisam BBB, ne volim nogomet, nisam volonter, ateist sam, ne idem u crkvu. U smislu socijalne interakcije s drugim muškarcima, ovo je najveća takva stvar u mom životu. I prilika da kažem što osjećam i slušam druge što oni osjećaju - kaže James.

[#MUŠKIKRUG](#)[#KUĆA_ZA_LUDSKA_PRAVA](#)[#Osjećaji](#)[#MANKIND_PROJECT](#)